De Digitale Snelweg

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

Nummer 98

Peter Meijer

Amerikaanse Klifzwaluwen

Een onderzoek door medewerkers van de Universiteit van Tulsa (Oklahoma) onder Amerikaanse Klifzwaluwen *Petrochelidon pyrrhonota* die onder bruggen broeden, heeft uitgewezen dat in een periode van dertig jaar de vleugellengte 6 mm korter werd. De verkeersslachtoffers onder deze soort bleken gemiddeld langere vleugels te hebben. Door de aanpassing van de vleugels zouden de vogels met kortere vleugels beter wendbaar zijn en zo in het voordeel zijn ten opzichte van hun soortgenoten.

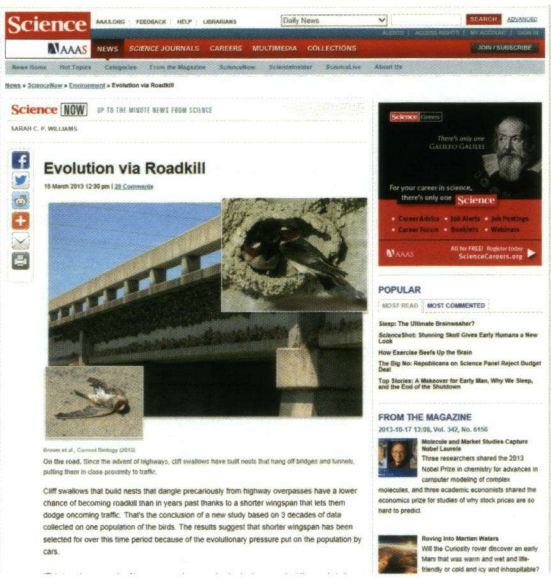

Amerikaanse Klifzwaluwen die kortere vleugels hebben, lijken wendbaarder en minder kwetsbaar dan exemplaren met langere vleugels. Die verklaring staat beschreven in een artikel in 'Science'.

Dit is volgens onderzoeker Charles Brown een voorbeeld van natuurlijke selectie. Een en ander staat op de website van Science Now: *http://news.sciencemag.org/sciencenow/2013/03/evolution-via-roadkill.html.* Het onderzoeksverslag is te vinden op de website van Current Biology: *http://www.cell.com/current-biology/retrieve/pii/S0960982213001942.* Met dank aan Henrik Bouwmeester.

Jan Allex Roos vindt een adaptatie van de vleugels in dertig jaar wel een erg snelle evolutie. Of hij gelijk heeft?

Alpengierzwaluw

In Belarus (Wit-Rusland) was het begin april ook koud. Op 4 april 2013 vonden er enkele vogelaars een Alpengierzwaluw voor de ingang van hun flatgebouw. Deze soort uit zuidelijker landen kan voor dit Oost-Europese land terecht een dwaalgast genoemd worden. Uitvoerige documentatie is op de volgende link te vinden (voor wie de taal machtig is): *http://birdwatch.by/news/6033.*

De vogel leefde nog en Dzmitry Vincheuski vraagt zich af of de vogel echt van wilde origine is of dat de soort ergens wordt gehouden?

Een nogal ver afgedwaalde Alpengierzwaluw werd aangetroffen in Wit-Rusland.

Ottenby

Magnus Hellström, directeur van het ringstation Ottenby op Öland in Zweden,
schreef in een e-mail aan Otto de Vries in Wieringerwerf dat hij een nieuw overzicht heeft gemaakt naar

aanleiding van de terugmeldingen bij het ringstation. Via mijn website is het verslag te downloaden.
Uit de gegevens blijkt dat zowel korte- als lange-afstandstrekkers vier dagen eerder arriveren dan in 1979. Soorten zoals Tjiftjaf, Zwartkop en Koperwiek zijn zelfs tien dagen eerder terug op het ringstation. Het betreft bijna alle soorten die overwinteren in Centraal- en West-Afrika.
Gek genoeg vormen de soorten die overwinteren in Oost-Afrika en in Zuid-Azië, hierop een uitzondering. Roodkopklauwier, Kleine Vliegenvanger, Sperwergrasmus en Roodmus staan volgens de gegevens niet onder invloed van de eerdere terugkeer. Wie het Zweeds beheerst, kan verder lezen in het verslag: *http://www.sofnet.org/10.0.1.0/1606/download_13861.php*. Het lijkt mij een goed verslag als basis voor een artikel in *het Vogeljaar*. Wie meldt zich hiervoor?

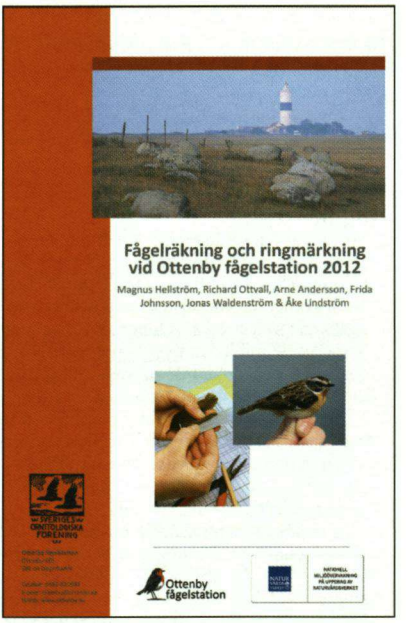

Het ringstation op het Zweedse eiland Öland heeft een verslag gepubliceerd met zeer veel interessante gegevens over lange afstandstrek van vogels.

Lange winter helpt de trekvogels ook niet

Op *http://www.spiegel.de/international/germany/migratory-birds-suffer-as-long-winter-continues-in-germany-a-892309.html* wordt opgeroepen de vogels die op trek terugkomen, te helpen. Tom Lansner wijst op bovenstaande link.
Als u dit leest, staat de volgende winter alweer voor de deur. Hoe die weer zal verlopen?
Guido Bakker heeft een interessant artikel ontdekt in de Chinese literatuur.
Europese zwaluwen bouwen hun nesten vaak binnen, omdat ze dan minder last hebben van koekoeksei-eren. Dit melden Chinese wetenschappers in het tijdschrift 'Behavioral Ecology and Sociobiology'. Zwaluwen die een nestje in een huis hebben gebouwd of in de dakgoot van een nieuwbouwhuis of in de nok van het dak van een oude schuur, zitten werkelijk overal. Wen Liang, die het onderzoek leidde, denkt dat zwaluwen hun nest vooral binnenshuis bouwen om te voorkomen dat een Koekoek zijn ei in het nest legt. Voor vogels zijn Koekoeken een ramp: ze leggen ongevraagd een ei in het nest van een andere vogel, waaruit vervolgens een jonge Koekoek komt die alle andere eieren en kuikens uit het nest gooit en al het aanwezige voedsel opeet. Om dit te voorkomen, zorgen vogels die binnen een nest bouwen, ervoor dat zij een belangrijk evolutionair voordeel hebben verworven.
Een vergelijking tussen Europese en Chinese zwaluwen laat zien dat de twee groepen vogels anders omgaan met de infiltratie door Koekoeken. Chinese zwaluwen bouwen hun nest buiten en wijzen vreemde eieren vaak af door ze uit hun nest te wippen. Europese zwaluwen doen dat niet en krijgen in hun nestjes die buiten zijn gebouwd, aanzienlijk vaker te maken met de parasitaire Koekoek dan hun soortgenoten die ervoor kozen binnen te broeden. Zie op: *http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2672/Wetenschap-Ge-*

In Duitsland verschenen waarschuwingen dat vogels op de terugweg uit de overwinteringsgebieden niet altijd klaar zijn om te gaan broeden. Vaak zijn zij daarvoor te zwak. Het is dan ook van groot belang hen zo min mogelijk te verstoren.

zondheid/article/detail/3422335/2013/04/08/Waarom-sommige-zwaluwsoorten-geen-koekoeksjong-opvoeden.dhtml?utm_source=RSSReader&utm_medium=RSS.

Bij aflevering 98
Vorig jaar heb ik het besluit genomen met deze rubriek na de honderdste aflevering te stoppen. Er zijn heel veel positieve reacties op de rubriek en dat doet deugd.
Toch komen er vooralsnog nog drie afleveringen. Het gaat steeds over de afgelopen twee maanden. Dit deel herbergt de maanden maart en april 2013. Dat is alweer een tijd terug, omdat de rubriek niet is uitgekomen in het themanummer over de Huiszwaluw (*het Vogeljaar* 61 (4 & 5). Dat was een dubbeldik nummer en we zijn inmiddels dus twee nummers verder. De resterende afleveringen zullen weer normaal verschijnen in de komende nummers. Voor de links op mijn website zal ik vragen of ze mogen blijven staan tot eind 2014.
Mogelijk is er een lezer die nu denkt…'deze rubriek moet verder gaan'. Er zijn nog steeds veel interessante zaken te melden. Wie de rubriek wil overnemen, kan zich met de auteur in verbinding stellen. Een aardig aandelenpakket ligt in het verschiet! Resultaten uit het verleden…
Trouwens, uitbreiding van de redactie is ook van belang. Rob van Schagen is onze corrector. Hij levert de correcties op de artikelen op papier aan en ik verwerk de correcties digitaal. Ook daarvoor is een nieuwe kracht nodig. Het is heel leerzaam werk en het geeft veel voldoening. Voor dit laatste: meldt u bij Rob Kole.

WOENSDAG 30 OKTOBER 2013 AANMELDEN
WEER | BEURS | VIDEO | FOTO | BANEN
zoeken op Volkskrant.nl
Volkskrant.nl
HOME NIEUWS POLITIEK OPINIE BUITENLAND SPORT TECH & MEDIA VKSHOP SERVICE
BINNENLAND | CULTUUR | ECONOMIE | REIZEN | WETENSCHAP & GEZONDHEID | OPMERKELIJK

Waarom (sommige) zwaluwsoorten geen koekoeksjong opvoeden

Door: Marc Seijthouwer – 08/04/13, 20:27

© AFP. Twee zwaluwen

Europese zwaluwen bouwen hun hulzen vaak binnen, omdat ze dan minder last hebben van koekoeksieren. Dat melden Chinese wetenschappers in het tijdschrift Behavioral Ecology and Sociobiology.

Je ziet het vaak: zwaluwen die een nestje in een huis hebben gebouwd. In de dakgoot van een nieuwbouwhuis of in de nok van het dak van een oude schuur; overal zitten ze. Wen Liang, die het onderzoek leidde, denkt dat zwaluwen hun nest vooral binnenshuis bouwen om te voorkomen dat een koekoek zijn ei in het nest legt.

Voor vogels zijn koekoeken een ramp: ze leggen ongevraagd een ei in het nest van een andere vogel, waaruit vervolgens een jonge koekoek komt die alle

MEER OVER
Wetenschap | Dieren
Slechts vijf procent van toiletgangers wast handen zoals het hoort
Winnaars Spinozaprenie 2013 bekend: en hierom winnen ze
David Lynch krijgt waar voor zijn geld: wetenschappelijk 'bewijs' voor effect mediteren
Laserlicht in het brein helpt muizen van hun smetvrees af

Veel zwaluwnesten worden gemaakt in een gebouw. Waarom zoeken zij zulke lastig bereikbare plaatsen? Chinese onderzoekers gaven een verklaring daarvoor: deze plaatsen maken het Koekoeken moeilijker om de nesten te gebruiken. Een publicatie hierover verscheen in 'Behavioral Ecology and Sociobiology'

Een Amerikaanse reiger maakt gebruik van stukjes brood om vissen te kunnen vangen.

Vogels gebruiken lokaas

Er wordt door diverse soorten reigers lokaas gebruikt om voedsel te kunnen vangen. De reigers zorgen niet altijd zelf voor hun voor lokaas, maar zij pikken dit ook van anderen, zoals vissers. Kijk op: *https://www.youtube.com/watch?v=ntOmfO_sHjQ*.
Daartoe heeft de Mangrovereiger in het filmpje broodkorsten gepakt van een vader die even verderop met zijn dochter aan de rand van het water zit te vissen. Het reigertje legt het stukje brood op het water in de hoop dat er een vis aan komt knabbelen. Met dank aan Henri Bouwmeester voor de melding.

Een Shetlanderpony wordt onthaard door Kauwen die de plukken haar gebruiken bij de bouw van het nest.

Nestmateriaal: hoe kom je er aan?

Een pony die buiten aan het verharen is, levert heel veel materiaal op.
Zie op: *http://www.youtube.com/watch?v=NS2nA99Ybkk&feature=youtu.be*. Met dank aan Albert Hiddink.
Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren dan kunt u mij bellen of schrijven. Mijn website vindt u op: *http://www.petercmeijer.*

nl. Hier vindt u een link naar *het Vogeljaar* en de genoemde links uit de rubriek 'Vogels kijken langs De Digitale Snelweg'. Ook de websites van vogelaars en vogelorganisaties kunt u hier vinden.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer, (0227) 50 35 59, e-mail: meijerpc@quicknet.nl.